

Procesy stochastyczne — zadania przygotowujące do II kolokwium (część II)

Zadanie 10 Mamy szachownicę 6×6 , na której porusza się dana figura szachowa. Jaki jest średni czas powrotu danej figury do rogu, jeśli jest to: a) król, b) hetman, c) goniec, d) konik, e) wieża? Jaka jest średnia liczba kroków potrzebnych aby dane dwie figury spośród wymienionych poprzednio, które startują równocześnie z danego rogu ponownie się w nim spotkały?

Zadanie 11 Niech X łańcuch Markowa o przestrzeni stanów $S = \{1, 2\}$ i macierzy przejścia:

$$a) P = \begin{pmatrix} 1/4 & 3/4 \\ 3/4 & 1/4 \end{pmatrix}, \quad b) P = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 4/5 & 1/5 \end{pmatrix}.$$

Korzystając z wartości i wektorów własnych oblicz P^n . Następnie korzystając z twierdzenia ergodycznego znajdź rozkład stacjonarny i średni czas powrotu μ_i do stanu i dla $i = 1, 2$.

Zadanie 12 Niech $\{N_t: t \geq 0\}$ będzie procesem narodzin z intensywnościami $\lambda_0 = 1$, $\lambda_n = 2$ dla $n \geq 1$ oraz $N_0 = 0$. Znaleźć rozkład zmiennej losowej N_t dla ustalonego $t > 0$, tzn. wyliczyć $P(N_t = i) = p_i(t)$ dla $i \geq 0$ korzystając z równań w przód i funkcji tworzącej.

Zadanie 13 Niech $N = \{N_t: t \geq 0\}$ będzie procesem narodzin z intensywnościami $\lambda_n = n^s$ dla $n \geq 0$ oraz $N_0 = 0$. Dla jakich s proces N jest eksplodujący, a dla jakich naturalny?